

SØNDAG D. 29. NOVEMBER 2009 - 1. SØNDAG I ADVENT

Prædiken af Søren P. Grarup

Indgangslæsning: Markusevangeliet kap. 1 v. 15.

Gammeltestamentlig læsning : Esajas Bog kap. 42 v. 1-9

PRÆDIKENTEKST: Lukasevangeliet kap. 4 v. 16-30

Det er første søndag i advent. Det er kirkeårets nytårsfest, og advent, som betyder "komme", er en tid, hvor vi i kirken beskæftiger os med Messias' komme - forjættelserne om, at han skulle komme - og forjættelserne om, at han kommer igen.

Hvor han kommer, bringer han Guds rige med sig.

Men for de fleste danskere betyder første søndag i advent vistnok mest, at nu - efter at alle i godt en måned traditionen tro har irriteret sig over, at forretningerne har juleet alt for tidligt - nu må vi hellere se for alvor at komme i gang med juleforberedelserne.

For nogle - forhåbentlig mange - bliver det en tid med hygge og vame, kærlige tanker og personlig omhu. For andre er forventningen et frygteligt ræs. For andre igen bliver det en smertelig tid, hvor minder, savn, ensomhed bliver til at tage og føle på.

Vi har gjort det på forskellig vis i årtusinder - holdt fest, tændt lys, forsøgt at skabe glæde og håb lige her i den mørkeste tid på året - siden de gamle nordboere fejrede solhverv.

Forberedelserne og festen har taget sig meget forskelligt ud gennem tiden.

Det indhold, der er lagt i festen har været forskelligt gennem historien.

Det indhold, der lægges i forberedelserne og i festen i dag, er også forskelligt fra den ene familie til den anden og fra det ene menneske til det andet.

Men neden under og omme bag de forskellige festudtryk ligger en fælles længsel, eller et håb eller en drøm. I vore fjerne soldyrkende forfædres solhvervsblus, i den moderne, fortravlede families julehygge, i den ensommes smerte, i kirkens Messias-komme-fejring - - alle steder gemmer sig menneskehedens dybe længsel efter en verden, hvor alting er anderledes - hvor krig er vendt til fred, hvor terror er vendt til fællesskab, sorg til glæde, hvor lyset har magten dér, hvor mørket nu synes at herske, hvor kærlighed binder mennesker sammen, hvor sandhed og ret er i højsædet.

Der er mange, der slet ikke tør bruge så store ord - men drømmen, længselen, håbet er der bag al glitterstadsen. Og vi behøver kun at se TV-Avisen i fem minutter, så ved vi, at vi deler drømmen, længselen, håbet med hele menneskeheden - også dem, hvis stræben synes at gå imod vores, og måske synes at true os.

Vi ved godt, at al vor julehygge - alt vort julepynt - alle vore julelys ændrer ikke verden. Vi ved godt, at bagefter vender det, vi kalder normaliteten tilbage - den barske virkelighed.

I vor juletravlhed og fejring ligger også gemt en slags syndserkendelse. Det er der ikke mange der vi kalde det. Men vi giver jo netop håbet, drømmen, længselen luft, fordi vi erkender, at vi har gjort verden til noget ganske andet, end den skulle være - og vi forvalter vort liv ganske anderledes, end det skulle forvaltes - - måske kalder vi det virkeligheden eller nødvendigheden, som vi er fanget i - vi kan ikke gøre andet - men der må være noget andet at længes efter, at håbe på, at stræbe efter - - ellers er alting meningsløst.

Den længsel kendte de også i Nazaret for 2000 år siden - for den længsel er urgammel. Og det er godt, at mennesker ikke har opgivet at længes og drømme og håbe.

Pludselig en sabbat står han dér - Messias - læser profeten Esajas, som sætter ord på længselen - ja mere end det, for det er Guds svar på menneskers længsel - Guds løfte om et nyt liv og en anden verden. Jesus læser en af Esajas' Messias-profetier.

De har hørt de ord før, men har næppe fattet dybden i dem og radikaliteten i dem. Så sætter han sig ned og siger ganske stilfærdigt: "Håbet er opfyldt - Guds nye verden er lige her."

I Nazaret afviser de fuldstændigt dette budskab, for det er ikke til at acceptere, at Guds rige er så tæt på deres verden, at det kan bringes af en gammel skolekammerat. Han er ikke eksotisk nok til at være Messias.

Senere afviser hele Guds gamle pagtsfolk kollektivt Guds Messias, da de med præsteskrabet i spidsen står for Pilatus og råber "Korsfæst ham!"

Med sin radikale forkyndelse og sin radikale livsførelse og færden blandt mennesker, var han en trusel mod deres livsform og samfundsorden - og mod deres drøm - og måske mod vores drøm. For Guds rige er så radikalt anderledes end vor verden, at vi slet ikke har fantasi til at forestille os det. Ser vi Guds rige, er det kun i glimt og stykkevis - vi kan ikke rumme det.

Vi kender slet ikke vor egen længsel til bunds. Den stammer egentlig ikke fra os selv, men fra den Gud, som skabte os og elsker os og har nedlagt denne længsel i os.

Men det vi kan se, og det vi kan forestille os, er blot lappeløsninger på verdens dårlighed - det er bl. a. det, vi har vore politikere til - og de lappeløsninger ændrer ikke fundamentalt ved noget som helst.

De lappeløsninger skal vi nu ikke ringeagte - for også de er jo udtryk for denne længsel efter en verden, hvor alting er godt. Men de bliver aldrig andet, end hvad vi selv kan håndtere - ufuldkomne, skrøbelige, midlertidige.

Men Guds rige, som Messias bringer, er noget ganske andet - så at sige "den omvendte verden". Og hvis Jesus var født her hos os i vor tid, ville han nok også blive opfattet som en trusel mod alt, hvad vi kalder god samfundsorden.

Guds pagtsfolk afviste ham og myrdede på den konto. Og så sært bagvendt, omvendt, at det kun kan ske ved indgriben fra den omvendte verden, bliver dette justitsmord til Guds store offer, som åbner hans rige for ethvert menneske, som vil gå ind - åbner Guds rige for ethvert menneske til alle tider - også for os solhvervsfejrende nordboere.

Derfor er Guds rige nær. Guds rige er her. Her - Nu.

Det rige, som er svaret på vor længsel, som vi ikke selv kan kende til bunds - for hos Gud er der altid mere - Gud er altid større.

Hans rige er ikke lappeløsninger på vore fejltrin og begrænsninger - Hans rige er den omvendte verden, hvor de lamme går - de blinde ser - hvor selv de fattige, de udstødte, dem uden håb får gode nyheder at høre: Du er elsket med en evig kærlighed.

Det er svært at forestille sig. Er det billedet af et liv, som er muligt på denne jord? Hvordan skal vi realisere denne nye verden og dette nye liv? Er det i det hele taget sandt?

Selv Johannes Døberen, som havde banet vej for Messias og prædiket for folket, at Guds rige var ganske nær - selv han kunne komme i tvivl.

Jesus giver ham et svar, der meget ligner den tekst, han læste i synagogen i Nazaret: »Gå hen og fortæl Johannes, hvad I hører og ser: Blinde ser, og lamme går, spedalske bliver rene, og døde hører, og døde står op, og evangeliet forkyndes for fattige. Og salig er den, der ikke forarges på mig.«

I Esajasteksten læste Jesus "... for at bringe godt budskab til fattige". Her i hans svar til Johannes er det samme udtryk oversat med "evangeliet forkyndes for fattige." For det er det, det betyder. Men ved vi så, hvad det betyder - evangeliet forkyndes for fattige?

Der er vistnok gået en hel del inflation i ordet forkynde eller forkyndelse. Vi bruger det om præstens prædiken, om et lille opbyggeligt stykke i et kirkeblad, om et oplæg til samtale i

bibelgruppen - og vi opfatter sådanne ord, der serveres for os, som noget vi kan diskutere, have en anden mening om, tage mere eller mindre til os, eller noget vi skal tage os sammen og gøre noget ved.

Der er nogle få sammenhænge, hvor ordet forkynde stadig bruges i sin oprindelige betydning. Når et brudepar har givet hinanden deres ja, så forkyndes de for rette ægtefolk at være - og så kan alle andre mene, hvad de vil om dem - sådan er det.

Når nævningene eller domsmændene i retten har voteret og fundet den tiltalte skyldig eller ikke skyldig, så forkynder dommeren dommen. Så er der ikke flere argumenter - dommen er forkyndt og sådan er det!

Forkyndelse er en proklamation af en uomtvistelig virkelighed, der træder frem som virkelighed, netop når den forkyndes.

Jesus *forkyndte* evangeliet : Guds rige er her!

Det var ikke et diskussionsoplæg - det var sådan, for det var til stede i ham, Guds Søn.

Og ved hans offer på korset blev det hele verden til del, da han sendte sine disciple ud for at *forkynde* evangeliet for hele skabningen. Og hvor de forkyndte det, var det virkelighed, fordi Guds Ånd var udgydt over dem og var sluppet løs til at skabe nyt i vor lappeløsningsverden.

Og hvor mennesker vendte om og tog imod Guds nye, omvendte verden, der blev de et modbillede til denne verden.

Jeg ved godt, at jeg er lige så lidt eller endnu mindre eksotisk her, end tømrer Josefs søn var over for sine skolekammerater i Nazaret. Ikke desto mindre er jeg sat til her at forkynde, at Guds rige er nær - det er her og det er nu.

Den omvendte verden - det rige, hvor de lamme går, de blinde ser - de udstødte og ringeagtede bliver løftet op - de uden håb finder vej - hvor de mindste er de største, og de sidste lønnes lige så rigeligt som de første, og den, der vil være størst skal være alles tjener. Det rige, hvor gengældelse erstattes med tilgivelse - og selvished og beregning udskiftes med kærlighed - hvor egne mål bliver at bære sin brors og søsters byrde - hvor det er saligere at give end at få - hvor livet lykkes, opstandelsens virkelighed erfares ved, at vi dør fra os selv, som hvedekornet, der dør i jorden for at bære frugt - hvor den største velsignelse, et menneske kan modtage, er at være til velsignelse for andre.

Guds rige er større end vi aner. Vi vil aldrig i evighed blive færdige med at udforske det. Så stort og så vidt, og vi går ind i det gennem den snævre port, for vi må aflægge vort gamle liv med vore egne håndterlige og beregnelige lappeløsninger og lade Guds nyskabende Ånd gennemblæse og gennemskylle og gennemoplive os til et liv, der vender den stik modsatte vej.

Guds rige er den omvendte verden. Derfor hedder det: Guds rige er nær - omvend jer.

Guds rige *er* nær - det er her - vi kan hverken lægge til eller trække fra - sådan er det. For det er Guds værk, som han selv har forkyndt os.

Det vi kan, er at gøre som nazarerne - afvise det med bram og brask og blive i vor gamle velkendte verden.

Eller vi kan vælge den mere typisk danske version: At blive ved at diskutere, om denne radikalitet nu går an i en demokratisk velfærdsstat - eller om vi kan leve op til dit eller dat - og så klynke lidt over, at vi ikke rigtig duer, og det er så svært at være rigtig kristen.

ELLER

Eller vi kan vende om til den omvendte verden.

Og så længe vi lever *i* denne gamle verden, er det en stadig bevægelse i vort liv - at omvende os, så Guds Ånd kan gøre os til et modbillede til denne verden - et Kristus-billede - en forkyndelse af, at længselen indfries, håbet opfyldes her og nu i det menneskes liv, som vil vende om og tage imod - og en dag, på Guds dag, skal hele den gamle skabningen befries ind, ud, op i Guds evigt nye rige.

Vor verden længes. Mennesker omkring os længes. Vi længes. Vi ved knapt mod hvad.
Jesu svar på vor længsel er:
Guds rige er nær - vend om og tag imod.

Amen.